

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ
AUTONOMOUS UNIVERSITY OF ZACATECAS (MEXICO)
INSTYTUT PEDAGOGIKI, KUJAWSKA SZKOŁA WYŻSZA WE WŁOCŁAWKU
(POLSKA)
EUROPEAN INSTITUTE OF FURTHER EDUCATION (EIDV) (SLOVAKIA)
SPOŁECZNYCH I HUMANISTYCZNYCH AKADEMIA KUJAWSKO-POMORSKA W BYDGOSZCZY
(POLSKA)
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА
ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ
В КОНТЕКСТІ
ЄВРОПЕЙСЬКОГО ВИБОРУ УКРАЇНИ**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

VI Міжнародної конференції

16 листопада 2023 року

***м. Київ
КНУБА***

УДК 37.09
ББК 74(4Укр)

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Київського національного університету будівництва і архітектури
(протокол № 16 від 22 грудня 2023 р.)*

Актуальні проблеми освітнього процесу в контексті європейського вибору України: матеріали VI Міжнародної конференції (16 листопада 2023 року). – Київ: ЦП «Компринт», 2024. – 562 с.

ISBN 978-617-8171-03-2

У матеріалах VI Міжнародної конференції «Актуальні проблеми освітнього процесу в контексті європейського вибору України» висвітлюються актуальні питання професійної (професійно-технічної) освіти: вітчизняний та зарубіжний досвід; психолого-педагогічне забезпечення освітнього процесу: сучасні виклики; сучасні проблеми викладання інженерно-технічних та гуманітарних дисциплін.

Матеріали конференції розраховані на науково-педагогічних, наукових працівників у галузі педагогіки, психології, соціології, викладачів, аспірантів, студентів, а також на соціальних педагогів, соціологів, практичних психологів і соціальних працівників.

УДК 37.09
ББК 74(4Укр)

За зміст поданих матеріалів несуть відповідальність їх автори.

ISBN 978-617-8171-03-2

© КНУБА, 2024

Клименко Тарас,

*старший викладач кафедри фізичного виховання і спорту
Київського національного університету будівництва та архітектури,
арбітр Національної категорії з футболу,*

Костюченко Євген,

*студент 4 курсу за спеціальністю 017 “Фізична культура і спорт”
Київського національного університету будівництва та архітектури,*

КОМПЛЕКСНА ПІДГОТОВКА ФУТБОЛЬНИХ АРБІТРІВ

Спеціальна фізична підготовленість арбітрів високої кваліфікації у футболі є фактором успішної професійної діяльності. Визначено важливість розвитку рухових якостей в арбітрів різної кваліфікації, оскільки від цього залежить оцінка ігрових моментів і, як наслідок, відсоток помилок у роботі арбітра. З'ясовано, що фізичний стан і фізична підготовленість футбольних арбітрів залежить від їх віку та спеціальної фізичної підготовки. Встановлено, що одним із перспективних напрямів у підготовці футбольних арбітрів високої кваліфікації є індивідуалізація тренувального процесу за рахунок спеціальної фізичної підготовки. При цьому побудова тренувального процесу залежить від процесу підготовки та змагальної діяльності футбольних команд [3].

Комітетом арбітрів Української асоціації футболу арбітрам та асистентам запропоновано спеціальну тренувальну програму, яка відповідає програмі тренування УЄФА (Союзу європейських футбольних асоціацій). Стан тренуваності арбітрів перевіряють регулярно (один раз на тиждень), а Комітет арбітрів Української асоціації футболу та тренер із фізичної підготовки надають допомогу у випадках, коли виявлялися будьякі недоліки у тренувальному процесі. Мінімум один раз на рік арбітри Прем'єр-ліги України, першої та другої ліг, чемпіонатів U-19 та U-21 проходять медичний огляд у центрі спортивної медицини для оцінки рівня фізичної працездатності й функціональної підготовленості. Особливу увагу приділяють діагностиці зору.

Сучасному футбольному арбітру потрібно постійно розвивати свої теоретичні знання, адже футбол не стоїть на місці. IFAB (Міжнародна рада футбольних асоціацій) – це футбольний орган, що складається із чотирьох членів від ФІФА (Міжнародної федерації футболу) та чотирьох британських футбольних асоціацій (Англії, Шотландії, Уельсу та Північної Ірландії). Цей орган є відповідальним за правила гри в усьому світі, регулярно вносить зміни до положень правил гри, щоб морально-етичні аспекти футбольної гри, її правила та арбітри поважалися, цінувалися й захищалися, приносили користь футболу на всіх рівнях і в усіх куточках земної кулі.

Теоретична підготовка футбольних арбітрів України здійснюється шляхом проведення Комітетом арбітрів Української асоціації футболу навчально-тренувальних зборів і семінарів. На лекційних заняттях лектори Комітету арбітрів, іноді також запрошені іноземні спеціалісти ведуть роз'яснення щодо інтерпретацій основних положень правил гри та методики арбітражу, систематичних помилок під час проведення матчів, здійснюють розбір спірних епізодів у процесі перегляду слайдів і відеороликів. Для перевірки теоретичної підготовленості арбітра використовується обов'язковий іспит у тестовому вигляді (12 відеозапитань) щодо знання правил гри, який арбітри складають двічі на рік (перед початком кожного кола чемпіонату). Для того щоб іспит вважався успішно складеним, необхідно відповісти правильно на 9 запитань.

Важливо зазначити, що теоретична самопідготовка відіграє вагомую роль у підготовці сучасного арбітра. Необхідні вміння робити аналіз зі своїх помилок, розуміння сутності правил гри та застосування їх у процесі проведення матчу. Незалежно від кваліфікації арбітра та рівня змагань практична підготовка відіграє ключову роль. Належна фізична й теоретична підготовленість проявляються в арбітражі ігор. Здатність арбітра якісно провести гру – це вміння використати свої компетентності, набуті у тренувальному процесі.

Упродовж сезону арбітри проводять матчі, на які призначені спостерігачі арбітражу. Після закінчення матчу спостерігач матчу може звернути увагу на ситуації, де арбітром були допущені помилки або відмінно відпрацьовано їх, для вдосконалення методики арбітражу, винесення дисциплінарних санкцій, прийняття важливих рішень (призначення одинадцятиметрових ударів, вилучення), командної роботи. Проведення матчів (практична підготовка) є процесом самовдосконалення та підготовкою до наступних ігор через аналіз своїх помилок, адже «легких» матчів не буває [1].

Арбітри, які успішно справляються зі своїми обов'язками, здатні «відключатися» від усього, що не пов'язано з їхніми діями у грі. Здатність до цього залежить від індивідуально-психологічних особливостей, масштабу змагань і їх організованості, успіхів чи невдач у попередніх матчах та загальної підготовленості. На ступінь концентрації уваги впливають сила волі, вміння керувати собою, своїми переживаннями й діями. Важливо психологічно налаштувати себе перед матчем, подумки виконати всі ті дії, які потрібно буде здійснити під час гри. По-перше, ще до початку гри створюється домінуюче джерело збудження в області тих центрів, які забезпечують виконання необхідних у грі дій. Унаслідок цього вся психологічна діяльність арбітра переключається на роботу, яку потрібно виконувати. По-друге, виконання роботи подумки допомагає арбітру краще зосередитися та «відключатися» від впливу сторонніх подразників. По-третє, це підготовлює нервово-м'язову систему до дій, що очікуються на футбольному полі [2].

Список використаних джерел

1. Кисельов В.О. Характеристика комплексної підготовки футбольного арбітра: Олімпійський та паролімпійський спорт, Випуск 2, 2023. – С. 13-16.
2. Марченко В. Структура сучасної підготовки футбольних арбітрів. Інновації в освіті: перспективи розвитку: матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції, м. Тернопіль, 20 травня 2021 р. Тернопіль : Західноукраїнський національний університет, 2021. С. 315–319.

3. Чопілко Т. Індивідуалізація спеціальної фізичної підготовки арбітрів високої кваліфікації у футболі : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : 24.00.01. Київ, 2020. 28 с

УДК 373. 015. 31

Корчова Галина Леонідівна,

*кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри професійної освіти
Київського національного університету будівництва і архітектури;*

Коренюк Тамара Олегівна,

здобувачка вищої освіти групи ПНК-20,

Київського національного університету будівництва і архітектури

ВИКОРИСТАННЯ ПЛАТФОРМИ FIGMA НА УРОКАХ ІНФОРМАТИКИ У СТАРШИХ КЛАСАХ

Сучасні старшокласники живуть в епоху активної інформатизації, комп'ютеризації та робототехніки. Технічні досягнення дедалі швидше проникають у всі сфери людської життєдіяльності та викликають інтерес дітей до сучасної техніки і технологій.

Сьогодні Figma є популярною хмарною платформою для розробки інтерфейсів та прототипування, особливо в контексті віддаленої роботи, яка стала особливо актуальною під час пандемії 2019 року. Компанії, такі як Airbnb, Google, Netflix та Twitter, використовують Figma в якості свого інструменту для дизайну. За останні роки Figma стала сильним конкурентом для Adobe XD, іншої популярної послуги для UI/UX дизайну.

Починати готувати майбутніх інженерів, педагогів, винахідників, архітекторів і т.д. потрібно не у закладах вищої освіти, а значно раніше – у закладах середньої освіти, коли у хлопців та дівчат яскраво виражений інтерес до творчої діяльності. Прикладом може стати фрагмент уроку для учнів 11 класу на тему: «Створення сайту на платформі Figma».

<i>Калениченко Руслан Арсенович, Нечипоренко Катерина Олександрівна</i> АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ	123
<i>Калениченко Руслан Арсенович, Никончук Ангеліна Сергіївна</i> ВПЛИВ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА НА ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ	125
<i>Калениченко Руслан Арсенович, Сичов Дмитро Олегович</i> МЕТА І ЗАВДАННЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА	128
<i>Калениченко Руслан Арсенович, Скорик Ганна Юріївна</i> ОСВІТА УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	134
<i>Калениченко Руслан Арсенович, Червяк Юлія Дмитрівна</i> СУЧАСНІ МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ	139
<i>Калениченко Руслан Арсенович, Яремковський Микола Ігорович</i> СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ МОТИВАЦІЇ УСПІХУ У ПІДПРИЄМЦІВ	144
<i>Калениченко Руслан Арсенович, Ярошук Олександр Володимирович</i> ХАРАКТЕРИСТИКА ПІДХОДІВ ДО ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ	148
<i>Калениченко Руслан Арсенович, Ящ Ігор Дмитрович</i> ЗАГАЛЬНЕ ПОНЯТТЯ ПРО ОСОБИСТІСТЬ	152
<i>Каленський Андрій Анатолійович</i> РОЗВИТОК ЕКОЛОГІЧНОЇ СВІДОМОСТІ ТА ЕКОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ ОСОБИСТОСТІ В ЗАКЛАДАХ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ	155
<i>Киселевська Світлана Михайлівна, Зінченко Олександр Євгенійович</i> ХАРАКТЕРИСТИКА ЗМАГАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ФУТБОЛІСТІВ	158
<i>Клевець Любов Миколаївна</i> СПІВЗАЛЕЖНІСТЬ ЯК ОЗНАКА ДЕСТРУКТИВНОЇ ПОВЕДІНКИ	162
<i>Клименко Тарас, Костюченко Євген</i> КОМПЛЕКСНА ПІДГОТОВКА ФУТБОЛЬНИХ АРБІТРІВ	168
<i>Корчова Галина Леонідівна, Коренюк Тамара Олегівна</i> ВИКОРИСТАННЯ ПЛАТФОРМИ FIGMA НА УРОКАХ ІНФОРМАТИКИ У СТАРШИХ КЛАСАХ	171

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ
В КОНТЕКСТІ
ЄВРОПЕЙСЬКОГО ВИБОРУ УКРАЇНИ

Збірник матеріалів

VI Міжнародної конференції

(Київ, 16 листопада 2023 року)

Підписано до друку 04.01.2024 р.

Видавець ФОП Ямчинський О.В.

03150, Київ, вул. Васильківська, 32

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
суб'єкта видавничої справи ДК № 6554 від 26.12.2018 р.

Формат 60×84/16. Наклад 100 пр. Ум. друк. арк. 36,8. Зам. № 05-8.

Виготовлювач ТОВ «ЦП «КОМПРИНТ»

03150, Київ, вул. Васильківська, 32

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
суб'єкта видавничої справи ДК № 4131 від 04.08.2011 р.